

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ
ГО “ВСЕУКРАЇНСЬКА АСАМБЛЕЯ ДОКТОРІВ НАУК
З ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ”
МІЖНАРОДНА КАДРОВА АКАДЕМІЯ
UNIVERSIDAD CENTRAL DEL ECUADOR
UNIVERSIDAD TECNOLÓGICA ISRAEL (REPÚBLICA DE ECUADOR)
“ANANIA SHIRAKATSI” UNIVERSITY OF INTERNATIONAL RELATION (ARMENIA)

ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

Випуск 8

Матеріали

*Міжнародної науково-практичної конференції
присвяченої 30-річчю МАУП*

*“Актуальні проблеми модернізації
недержавного сектору освіти в Україні
у контексті світових тенденцій і національної практики”*

м. Київ, МАУП, 11 квітня 2019 р.

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2019

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 3 від 27.03.19)*

Редакційна колегія:

М. Н. Курко (голова), д-р юрид. наук, проф.;
Є. О. Романенко (заступник голови), д-р наук з держ. упр., проф.;
А. А. Ігнатченко (відповідальний редактор), канд. техн. наук;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
В. М. Воронін, д-р іст. наук;
М. Ф. Головатий, д-р політ. наук, проф.;
А. М. Кислий, д-р юрид. наук., проф.;
О. Л. Фещенко, канд. екон. наук, доц.;
Л. В. Янюк (виконавчий редактор)

*Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.*

Проблеми модернізації України : [зб. наук. пр.] / МАУП. — К.: ДП
“Видавничий дім “Персонал”, 2008 —

С76 Вип. 8: Матеріали Міжнар. наук. конф. “Актуальні проблеми модернізації недержавного сектору освіти в Україні у контексті світових тенденцій і національної практики”, 11 квітня 2019 р. / редкол. : М. Н. Курко (голова) [та ін.]. — 2019. — 460 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези учасників науково-практичних конференцій з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модернізації України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модернізаційних процесів.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

Авсієвич А. В. <i>Передумови доступу до вищої юридичної освіти в країнах Європи: досвід для України</i>	357
Твердохліб А. І., Медвідь Ф. М., Мельниченко Я. Б., Чорна М. Ф. <i>Правова культура українського суспільства в умовах модернізації освіти</i>	360
Жук І. І. <i>Ефективність системи вищої освіти країн з розвинутою ринковою економікою в основі моніторингу кар'єри випускників</i>	363
Медвідь Ф. М., Курчина Т. О., Чорний Е. В. <i>Адміністративно-правова доктрина України про національну безпеку</i>	367
Дорошенко Л. С. <i>Роль вищої освіти в умовах соціально-економічної ринкової трансформації</i>	371
Олійник В. В. <i>Формування національної свідомості молоді на заняттях української мови та літератури у Хмельницькому економіко-правовому коледжі МАУП</i>	374
Трембіцький А. М. <i>До історії творення та діяльності українського народного університету в Кам'янці-Подільському (1919–1920 рр.)</i>	376
Карбовська Л. О. <i>Державне регулювання попиту ринку праці та пропозиції фахівців з вищою освітою в країнах Європи</i>	379
Бисенбаєв Ф. К. <i>Высшее образование: поиски смысла и верность традиции</i>	382
Тюріна О. М., Боринська О. Л. <i>Вплив процесу глобалізації на розвиток освіти в Україні</i>	386
Савчук Л. О. <i>Інноваційний характер інформатичної складової фахової підготовки майбутніх економістів</i>	388
Згалат-Лозинська Л. О. <i>Удосконалення процесу організації професійного навчання як фактор інноваційного розвитку будівельних підприємств</i>	392
Згалат-Лозинська Л. О., Мартиненко О. В. <i>Професійне навчання на виробництві як складова управління професійною кар'єрою</i>	396
Каплонюк А. О. <i>Зарубіжний досвід у підготовці професійних кадрів як запорука розбудови успішної держави</i>	399
Круглик Б. В. <i>Науково-теоретичні та практичні проблеми професійної підготовки державних службовців та осіб місцевого самоврядування в епоху діджиталізації</i>	402
Чорна М. Ф., Курчина Т. О., Мельниченко Я. Б. <i>Система цінностей громадянського суспільства посттоталітарної України</i>	405
Гордієнко М. Г., Медвідь Ф. М. <i>Інноваційне мислення як вимога соціального розвитку</i>	409

Ф. М. МЕДВІДЬ

докт. наук в гал. політології, канд. філос. наук, проф. МКА, НН ІІІ МАУП

Т. О. КУРЧИНА

докт. філос. в гал. політології, докторант, МАУП

Е. В. ЧОРНИЙ

здобувач, НН ІІІ МАУП

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВА ДОКТРИНА УКРАЇНИ ПРО НАЦІОНАЛЬНУ БЕЗПЕКУ

Категорія “доктрина” (лат. *doctrina* — вчення, наука) — вчення, наукова або філософська теорія, система теоретично обґрунтованих поглядів на суттєво важливі соціально-політичні, правові, моральні, релігійні, воєнні та інші питання. Доктрина виступає найбільш концептуалізованою формою існування ідеології, яка безпосередньо орієнтована на практичну дію, втілення в життя, дотримання в політиці і повсякденній поведінці [8, 219–229]. На відміну від ідеології, доктрина часто може існувати у вигляді конкретного документа. Здебільшого категорію “доктрина” вживають для позначення концептуальних засад політичної філософії і практичної політики (зовнішньополітична доктрина, військова доктрина, доктрина інформаційної безпеки України, стратегія національної безпеки України, концепція вдосконалення судівництва для утвердження справедливого суду в Україні відповідно до європейських стандартів та ін.). Доктриною також можна вважати певні сутнісні положення ідеологічної системи, за умов збереження яких вона зберігає свою самобутність і визначеність [9, 774–809].

Політична доктрина, як базова, на наш погляд, виступає основоположним принципом діяльності суб’єктів політичного процесу, заснованого на певній політичній ідеології. Вона відбиває бачення політичної системи, шляхів її розвитку функціонального призначення, засобів і методів розв’язання політичних проблем, вибору політичних пріоритетів. З її допомогою визначаються конкретні напрями здійснення політичної влади, змінюється характер політичних інститутів, ціннісні орієнтири і зміст політичних принципів, норм, фіксується зв’язок певних політичних ідей і політичних інтересів [6, 170–177; 7].

До характерних рис правової доктрини дослідники відносять: правова доктрина — це система уявлень (ідей) про право; Мета правової доктрини — забезпечення порядку у суспільних відносинах, вирішення юридичних казусів; суб’єктами, які створюють правову доктрину, виступають, як правило, вчені-юристи. У той же час доктрини, на відміну від наукових праць, можуть бути і не персоніфіковані. Вони можуть бути представлені школами, ідеями, але не особами. У зв’язку із цим обґрунтованим є погляд на доктрину як на прийняту в науці думку; процес створення доктрини не підпорядкований будь-яким процесуальним нормам; наявність об’єктивної форми (письмове вираження); санкціонування правової доктрини державою (визнання обов’язковості правової доктрини державою, застосування правової доктрини судовими та іншими юрисдикційними органами, вказівка на правову доктрину в

законодавстві). Звідси правова доктрина може бути визначена як система уявлень (ідей) про право, що сформульована вченими-юристами з метою забезпечення порядку в суспільних відносинах і вирішення юридичних казусів, яка має письмове вираження і санкціонована державою [9, 774–887].

На авторитетну думку дослідників призначення правової доктрини виявляється: доктрина сприяє усуненню прогалин у праві, ліквідує суперечність правових норм; доктрина забезпечує тлумачення права відповідно до його букви і духу; правова доктрина як система уявлень і цінностей впливає на свідомість і волю всіх суб'єктів правової дійсності, починаючи з правотворців та осіб, які застосовують право, і закінчуючи суб'єктами правовідносин [4, 29]; правова доктрина, виступаючи частиною суспільної правосвідомості, відображає своєрідність національної правової культури і самотутність юридичного мислення [15, 8–11; 14, 262–294].

Дослідження сутності правової доктрини як джерела (форми) права в умовах проведення правової реформи в Україні обумовлено розвитком сучасної національної правової системи України [11, 40–66]. Закріплення на конституційному рівні положення про те, що Україна є правовою державою передбачає загальну орієнтацію, спрямування, прагнення Української держави встановити “панування” (верховенство) права в усіх сферах суспільного життя. Правова доктрина, уособлюючи правові ідеї, концепції та принципи, вдосконалює чинне законодавство. У процесі застосування норм права, зокрема під час прийняття відповідного рішення, положення вироблені правовою доктриною безумовно враховуються, тим самим набуваючи якості джерела (форми) права [5, 6–9].

У процесі здійснення правової реформи в Україні виникає проблема ефективності правового регулювання. В останні роки простежується тенденція визнання правової доктрини як форми права поряд із аналогічним значенням правових звичаїв, судової практики та нормативно-правових договорів. Питання про надання тим чи іншим джерелам права визначальної якості, вирішується на основі аналізу специфічних правотворчих властивостей кожного [9, 774–843].

На думку дослідників, “адміністративне право України сьогодні не в повній мірі відповідає стандартам громадянського, правового, демократичного суспільства в умовах постійного розвитку системи, завдань, функцій і змісту державного управління. Тому нове адміністративне право має базуватися на нинішніх, сучасних ідеях, а наукова доктрина розвитку адміністративного права має розглядатися як сукупність теоретичних ідей і поглядів на цілі, завдання, принципи, складові частини, головні напрями і шляхи розвитку адміністративного права як галузі права, його підгалузей і інститутів” [10, 167].

З метою успішного міжнародного співробітництва та поєднання цілей зовнішньої політики із завданнями внутрішньої політики необхідно, на думку фахівців, розробити Концепцію зовнішньої та внутрішньої політики України, що має виступати важливим засобом державно-правового будівництва, основою відповідних заходів, законодавчих актів, управлінських рішень [10, 208–209]. Підстави для розробки Концепції зовнішньої та внутрішньої політики випливають із Конституції України, Законів України “Про дію міжнародних договорів на території України” [1], Закон України “Про основи національної безпеки України” [2], Закон України “Про національну безпеку України” [3], ряду інших законів України, Постанови Верховної Ради України “Про основні напрями зовнішньої політики України” [12], Указів Президента України “Про програму інтеграції України в Європейський Союз” [16], “Про Стратегію національної безпеки України” [13]. Неодмінною умовою розбудови Української національної держави, як наголошується

у наведених документах, є її активне та повномасштабне входження до світового співтовариства, опираючись на власні національні інтереси, а саме: стратегічні і геополітичні, пов'язані з національною безпекою України та захистом її політичної незалежності, економічні; забезпечуючи інтегрування економіки України у світове господарство та регіональні, субрегіональні та локальні інтереси, створюючи гідні умови для життя населення [10, 209]. Виходячи з національних інтересів України в політичній, економічній, фінансовій, військовій, науковій, соціальній та культурній сферах, головні напрями Концепції мають бути спрямовані на: зміцнення незалежності і суверенності України; захист інтересів національної безпеки держави; зміцнення демократії і розбудови правової держави; захист прав і свобод людини і громадянина, законних інтересів суспільства і держави; досягнення миру, спокою і злагоди в суспільному житті; утвердження цінностей ринкової економіки; забезпечення політичної стабільності в регіоні, сприяння миру у всьому світі; створення умов для зростання економічного, духовного і культурного добробуту громадян; сприяння іноземним інвестиціям в економіку України; забезпечення вільного розвитку культури кожного етносу, що входять до Українського народу [3;10, 219].

Отже, адміністративно-правова доктрина України виступає значним чинником упорядкування суспільних відносин, оскільки усі її напрями відповідно до особливостей свого предмету є чутливими до реальних суспільних проблем.

Джерела

1. Про дію міжнародних договорів на території України [Текст]: Закон України // Відом. Верхов. Ради України. — 2004. — № 50. — С. 540.
2. Закон України “Про основи національної безпеки України” // Урядовий кур’єр. — 2003. — 30 липня.
3. Закон України “Про національну безпеку України” від 21 червня 2018 року № 2469-УІІІ.
4. Васильев А. А. Правовая доктрина как источник права: вопросы теории и истории [Текст]: монография / А. А. Васильев. — М.: Юрлитинформ, 2009. — 272 с.
5. Кармаліта М. Правова доктрина у романо-германській та англосаксонській правових сім’ях [Текст] /М.Кармаліта // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — №2. — С. 6–9.
6. Медвідь Ф. М. Політико-правова доктрина Івана Франка // Політичний менеджмент. — 2006. — № 6(21). — С. 170–177.
7. Медвідь Ф.М. Пророк національного відродження. Політико-правова доктрина Тараса Шевченка // Юридичний Вісник України. Загальнонаціональна правова газета. — 2014. — № 9 (974). — 1–7 березня.
8. Недюха М.П. Правова ідеологія українського суспільства. Монографія /М.П. Недюха. — К.: “МП Леся”, 2012. — 400 с.
9. Правова доктрина України : у 5 т. — Х. : Право, 2013 — Т. 1: Загальнотеоретична та історична юриспруденція / В. Я. Тацій, О. Д. Святоцький, С. І. Максимов та ін. ; за заг. ред. О. В. Петришина. — 976 с.
10. Правова доктрина України : у 5 т. — Х. : Право, 2013 — Т.2: Публічно-правова доктрина України / Ю. П. Битяк, Ю. Г. Барабаш, М. П. Кучерявенко та ін.; за заг.ред. Ю. П. Битяка. — 864 с.
11. Правова система України: історія, стан та перспективи: у 5 т. — Х.: Право, 2008. — Т. 1. Методологічні та історико-теоретичні проблеми функціонування і розвитку правової системи України / за заг. ред. М. В. Цвіка, О. В. Петришина. — 728 с.
12. Постанова Верховної Ради України “Про Основні напрями зовнішньої політики України” від 02.07.1993 (ред. станом на 20.07.2010) № 3360-ХІІ.

13. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 6 травня 2015 року “Про Стратегію національної безпеки України”: Указ Президента України № 387/2015.
14. Рудакевич О. М. Національна політична культура: теорія, методологія, український досвід: Монографія. — Тернопіль: ТНЕУ, вид-во “Економічна думка”, 2010. — 456 с.
15. Сорокин В. В. Судебная практика или правовая доктрина [Текст] В. В.Сорокин // Арбитражный и гражданский процесс. — 2002. — № 8.
16. Указ Президента України “Про Програму інтеграції України в Європейський Союз” № 1072/2000 від 14 вересня 2000 р.